

سینما چگونه به مرگ و سوگواری نگاه می‌کند؟

پاپ کورن به جای خرما

به نظر می‌آید که این روزها مرگ، جامعه انسانی را احاطه کرده و از همیشه به ما نزدیک‌تر است. بیشتر از هر زمان دیگری ما انسان‌های ساکن کره خاکی به مرگ می‌اندیشیم. اما آیا قبل از این مرگ از ما دور بوده است؟ مساله مرگ و سوگواری پس از آن، تقریباً در تمام آثار بزرگ ادبیات نقش مهمی داشته یا موضوع اصلی بوده یا اتفاقی که در جریان داستان نقش کلیدی داشته است. در سینما و تلویزیون هم به همین منوال، مساله مرگ دستمایه بسیاری از آثار سینمایی و سریال‌های تلویزیونی بوده. نحوه مواجهه افراد با مرگ والدین، یکی از اعضای خانواده، فرزند، معشوق، دوست و... از نظر فیلم‌نامه‌نویسان و کارگردانان موقعیتی همواره بکر و جذاب بوده و عجیب نیست که بسیاری از آثار برتر سینمایی به نحوه مواجهه شخصیت‌ها با مساله مرگ پرداخته اند. گاهی برخی فیلم‌ها و سریال‌ها تلاش می‌کنند که مخاطب را در درک و پذیرش مرگ یاری کنند، اینجا چند نمونه از این فیلم‌ها را مرور کرده‌ایم.

زهرا صالحی نیا
کارشناس سواد رسانه

چه رویاهایی که می‌آیند

این فیلم ساخته وینست واد و با بازی رابین ویلیامز یکی از مهم‌ترین آثار سینمایی خانوادگی در زمینه مرگ و سوگواری پس از آن است. «چه رویاهایی که می‌آیند» نگاهی لطیف و شاعرانه به مرگ و دنیای پس از مرگ دارد. مرگ برای خود اشخاصی که دچار آن می‌شوند دردی به ارمغان نمی‌آورد و پس از گذر از دروازه دنیا، شخصیت‌های فیلم با دنیایی زیبا و رنگارنگ مواجه می‌شوند. چه رویاهایی که می‌آیند داستان زن و شوهری است که عاشقانه به یکدیگر و فرزندان خود را دوست دارند. مرگ فرزندان اما آنها و خوشبختی‌شان را غافلگیر می‌کند. گرچه این حادثه پرفشار و سخت است اما زن و مرد به سبب عشقی که به یکدیگر دارند تلاش می‌کنند که با غم و جای خالی فرزندان خود کنار آمده و با پذیرش شرایط جدید به زندگی خود ادامه دهند. مرد تلاش می‌کند که عذاب وجدان از زنده بودن را از همسر خود دور کند، عشقی که به یکدیگر داشتند را به او یادآور شده و همسرش را از تله افسردگی

نجات دهد اما مرگ باز هم سراغ آنها می‌آید، مرد در حادثه رانندگی کشته می‌شود، این سرآغاز ورود مرد به دنیای پس از مرگ است. مرگ گرچه با جدایی و فراق همراه است اما تصویر مرگ در این فیلم به عنوان دروازه‌ای برای ورود به دنیای تازه و به مراتب زیباتر از دنیای ماست. اما سوگواری زن ختم به خودکشی می‌شود و همین گرمی نداشتن زندگی و نعمت حیات باعث می‌شود که زن به قعر دوزخ سقوط کند. در ادامه فیلم مرد سفری از بهشت به دوزخ دارد تا زن را نجات دهد. مرد تلاش می‌کند که برای زن آیین سوگواری تدارک ببیند که در آن نعمت حیات را به او یادآوری کند. فیلم نگاهی رحمانی به مساله مرگ و دنیای پس از مرگ دارد. تصویری که از دنیای پس از مرگ در این فیلم ترسیم شده نگاهی معاد محور است و همین مساله مرگ را از اتفاقی بیهوده و نقطه پایان به دروازه و سرآغازی جدید تبدیل می‌کند. انتقال این نگاه یعنی مرگ پایان نیست و عزیزی که ما از دست می‌دهیم در جایی باشکوه‌تر از این دنیا به زندگی خود ادامه می‌دهند و ما نیز زمانی به آنها ملحق می‌شویم.

جهان با من برقص

آخرین ساخته سینمایی سروش صحت با لحن طنز و نگاهی عمیق به مرگ و همنشینی آن با شادی می‌پردازد. دوستان جهان برای تولد او به منزلش که در روستایی در شمال ایران است می‌آیند. جهان ماه‌های آخر عمرش را سپری می‌کند و او و اطرافیانش این مساله را می‌دانند. جهان طی معاشرت دوباره با دوستانش و گپ و گفتی که با هر کدام درباره مرگ و دنیای پس از خودش دارد به جهان بینی نسبت به مرگ می‌رسد. مرگ اجتناب‌ناپذیر است همان‌طور که زندگی کردن اجتناب‌ناپذیر است، مرگ بخشی از زندگی است، زندگی‌ای که جریان دارد و غیرقابل پیش‌بینی است. جهان در طی فیلم با مرگ به صلح می‌رسد، آن را می‌پذیرد و انتظاراتش از اطرافیان را تعدیل می‌کند. مرگ است که باعث ارزشمندی عشق، دوست، رابطه و خانواده می‌شود. دانستن این‌که همیشه پایانی هست آنچه در حال اتفاق می‌افتد را ارزشمند می‌کند. «جهان با من برقص» حضور مرگ و اندیشیدن به مرگ را تلنگری برای بهتر زندگی کردن می‌داند، گرامی‌داشتن زندگی در مجاورت همیشگی مرگ.

فوق‌العاده بلند و بیش از حد نزدیک

فیلم ساخته سال ۲۰۱۱ و براساس کتابی با همین نام است. داستان فیلم درباره پسر بچه‌ای است که پدرش را در ماجرای ۱۱ سپتامبر از دست می‌دهد. خط اصلی داستان روایت تلاش پسرک برای انجام سوگواری تمام و کمال برای مرگ پدرش است اما در کنار آن با انسان‌هایی مواجه می‌شود که هر کدام به نوعی با مرگ یکی از عزیزانش مواجه شده و به شیوه خود سوگواری می‌کنند. در فیلم به مسائلی مانند هولوکاست نیز اشاره می‌شود. این نکته را باید در نظر گرفت، لزوماً تمام آنچه در یک فیلم گفته می‌شود با ارزش‌ها و اعتقادات ما یکسان نیست. بهترین استراتژی این است که ما روی بخش‌هایی که مناسب می‌دانیم تمرکز بیشتری کنیم. پسرک به روش خودش تلاش می‌کند خاطرات پدرش را زنده کند، با گفت‌وگو با افرادی که احتمال می‌دهد راز پدرش را بدانند. در این ارتباط با افراد بسیاری آشنا می‌شود که مانند او زخمی از دوری و مرگ بر دل دارند. دریافت همدلی از این تعداد از افراد و به اشتراک گذاشتن غمی چنین سنگین، رفته‌رفته بار غم را از روی دوش او سبک‌تر می‌کند. سرزدن به مکان‌هایی که پیش از آن با پدرش رفته بود و فعالیت‌هایی که آنجا با پدرش انجام می‌داد همگی یاد او را برای پسرک زنده می‌کند. رسیدن به راز پدرش به او در یافتن پیوند عاطفی دیگری کمک می‌کند که نجات‌دهنده او از چنان غم عمیقی است. عشق و عاطفه مادر دوباره فضای امنی برای پسرک پدید می‌آورد. سوگواری پسرک از شناخت و نزدیکی به پدرش آغاز می‌شود و تا پذیرش مرگ و دردی که مرگ پدرش بر قلب او به جای گذاشته ادامه می‌یابد و به جایی می‌رسد که برای التیام این درد به عشق بزرگ مادرش پناه می‌برد، مهرپنهانی و حمایتگر مادر باعث می‌شود که زخم‌های کوچک اما عمیق فرزندش مرحله به مرحله درمان شود و در مواجهه با واقعیت دنیا، شرایط را بپذیرد و به سمت زندگی بازگردد.

سند خودرو و وانت پیکان مدل ۱۳۹۳
به شماره موتور 0138365 118p شماره
شناسی NAAA36AA5EG719943 پلاک
۴۸ ایران ۷۵۸ ۱۵ مفقود و از درجه
اعتبار ساقط است.

مدارک فارغ‌التحصیلی اینجانب علیرضا بلاغی اینالو فرزند حمیدرضا با
شماره شناسنامه ۲۵۶۰۰۷۹۶۷۴ صادره از فسا در مقطع کارشناسی رشته
حقوق با شماره ۱۶۹۰۱۱۴۰۱۵۹۵ و مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق
جزا و جرم‌شناسی با شماره سریال ۱۰۶۰۹۶۶ صادره از واحد دانشگاه آزاد
اسلامی بندرعباس مفقود گردیده و فاقد اعتبار است. از پابنده تقاضای شود
اصل مدارک را به دانشگاه آزاد اسلامی بندرعباس به‌نشانی: بلوار امام خمینی
بلوار دانشگاه، پردیس دانشگاه آزاد اسلامی بندرعباس ارسال نماید.

برگ سبز خودرو سواری سمند مدل
۱۳۹۳ شماره موتور 124K0338847 شماره
شناسی NAAC91CC6EF653835 پلاک
۵۸ ایران ۱۹۵ د ۷۲ متعلق به مرتضی
صمدی تیمور لویی مفقود و از درجه
اعتبار ساقط است.

کارت دانشجوی اینجانب زهرا عسگری
سفید دشتی به کد ملی ۱۲۹۲۳۹۲۶۶۵
در رشته حسابداری دانشگاه علمی
کاربردی شهرداری مفقود گردیده و از درجه
اعتبار ساقط می‌باشد.